

LETO XIV

ŠTEVILKA 9

STRAŽA, 29. OKTOBER 1976

novoles

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA LESNEGA KOMBINATA „NOVOLES“ STRAŽA PRI NOVEM MESTU

Poglobljena razprava

Javna razprava o osnutku zakona o združenem delu je izpričala veliko zanimanje delovnih ljudi tako za tekst v celoti, kot za njegove posamezne dele. Razgovorov, sestankov in celotne akcije pa nismo organizirali zato, da bi se iztekla v prazno, ampak zato, da bi začeli organizirano spremljati sedanje proizvodne in družbene odnose v duhu nove ustave in zakona o združenem delu. Razprava o novem zakonu je bila v vsej Jugoslaviji poglobljena, temeljita, vsebinska. Odprla je novo stran v bitki za nove odnose. Razprava je med drugim okrepila idejno in akcijsko enotnost Zveze komunistov, mladine in delavcev samih.

Iz javne razprave izhaja, da je osnutek zakona o združenem delu velik korak v naših prizadevanjih, da bi postala ustavna določila resničnost našega družbenoekonomskega razvoja. Skoraj ni delavca, ki ne bi poznal osnutka zakona o združenem delu in njegovih osnovnih namenov. To potrjuje tudi podatek, da je bilo v Sloveniji 1200 pripomb k osnutku zakona. Med temi je veliko takšnih, ki zaslužijo vso pozornost in analizo. Te pripombe so kritično ovrednotili tudi na konferenci zveze sindikatov Slovenije (nekatero citate iz razprave objavljamo tudi v naši številki glasila). Razprava na konferenci je opozorila, da terja uresničevanje ustave nenehno organizirano akcijsko enotno delovanje, saj proces preobrazbe odpira vedno nova vprašanja, dileme in poraja konflikte med starim in novim.

„Z razpravo osnutka zakona o združenem delu smo lahko v celoti gledano zadovoljni. Organizacijske, vsebinske in druge naloge v zvezi z javno razpravo o osnutku zakona so bile v veliki večini začete in uresničene dovolj skrbno in učinkovito,“ piše v zaključku poročila občinskega sveta zveze sindikatov Slovenije Novo mesto o poteku razprave o osnutku zakona o združenem delu, ki je potekala od aprila do septembra.

SKUPNA AKCIJA POD VODSTVOM ZK

Javna razprava je potekala v občini kot skupna akcija vseh družbenopolitičnih organizacij in drugih dejavnikov pod vodstvom ZK. Po dogovoru je celo politično aktivnost usklajevala koordinacijska komisija za spremljanje in uresničevanje ustave pri občinski konferenci SZDL Novo mesto. Za nosilca operativnih nalog je bil imenovan sekretariat, v katerega so bili vključeni strokovni sodelavci

izvršnih organov ZKS, občinske konference SZDL, občinske konference ZSMS, predsedstvo občinskega sveta zveze sindikatov Slovenije je prav tako imenovalo 149-članski občinski politični aktiv, ki je bil zadolžen za neposredno pomoč pri

Delegatski sistem je osnova zakona o združenem delu

organizaciji in vsebinskem usmerjanju javne razprave. Na sestankih političnih aktivov v vseh temeljnih in drugih organizacijah združenega dela so bili udeleženci seznanjeni s pomenom in osnutkom zakona o združenem delu in celotnim načrtom javne razprave. Posamezniki so bili posebej zadolženi da pravočasno pripravijo analize o vsebini obstoječih samoupravnih razmer v vsaki temeljni, delovni ali sestavljeni organizaciji. Pri tem je že v samem začetku akcije veljalo načelo, da ni dopustno voditi razprave z delavci, če niso sočasno v obravnavi tudi analize konkretnih samoupravnih razmer.

Opravljenе so bile različne oblike razprave, ki so omogočile aktivno sodelovanje širokega kroga udeležencev in osebno izrekanje delavcev in občanov o spreminjanju in poglobljanju samoupravnih odnosov v luči predlaganih zakonskih rešitev.

Seveda so se v začetku pojavile tudi slabosti. V nekate-

rih delovnih organizacijah niso zastavili vseh priprav za akcijo sočasno in dovolj odločno. Ponekod sindikalni funkcionarji niso bili kos tako zahtevni družbeni politični akciji. V nekaterih organizacijah so poskušali preveč tolerirati dosežanje slabosti in hoteli so se akcije lotiti brez ustrezne kritične analize lastnih samoupravnih razmer.

Kljub temu da nismo zabeležili primera, da ne bi pristopili k organiziranju javne razprave osnutka zakona o združenem delu na bolj ali manj uspešen način, to ne pomeni, da smo sedaj, ko ocenjujemo vse aktiv-

nosti v zvezi z javno razpravo samoupravnih razmer v organizacijah združenega dela, v celoti zadovoljni tudi z vsebino te aktivnosti. To velja predvsem za oceno samoupravnih razmer v organizacijah združenega dela, ko so v nekaterih primerih premalo zavzeto analizirali obstoječe stanje in iskanje novih rešitev, ki jih ponuja nova zakonodaja. Razen tega je zveza sindikatov v občini organizirala štiri problemske razprave: Odnosi pri pridobivanju in razporejanju dohodka TOZD in DO. Delovne razmere po osnutku zakona o združenem delu. Vloga in naloge samoupravne delavske kontrole; opredelitev vloge in nalog sindikatov v praksi in v osnutku zakona o združenem delu ter Gospodarjenje s sredstvi minulega dela, vrednotenje tega dela in nagrajevanje delavcev po delu.

V javni razpravi je bilo zbranih nekaj nad 100 vprašanj, pripomb in predlogov, ki dokazujejo, da so delavci v javni razpravi v celoti sprejeli idejno zasnovano zakona. Toda iz zbra-

Še nekaj besed o gospodarskem položaju v dolenski regiji, ki združuje občine Črnomelj, Metlika, Novo mesto in Trebnje. Gre za 8,2 % skupne površine Slovenije, vendar je dolensko gospodarstvo udeleženo v celotnem dohodu republike le s 3,4 %, regija pa zaposluje le 3,6 % vseh zaposlenih v SR Sloveniji. Že teh nekaj podatkov kaže, da se dolensko gospodarstvo ni razvijalo skladno z razvojem republike in da področje kar dveh občin Črnomelj in Trebnje — prištevamo tudi po novem zakonu o pospeševanju skladnega regionalnega razvoja SRS med manj razvita območja. Poleg tega je v drugih dveh občinah še nekaj zemljepisno zaokroženih območij, ki ne dosegajo meje razvitosti. Gre predvsem za Suho krajino, ter predele ob Kolpi in pod Gorjanci. Gospodarski razvoj regije ni enakomeren, tudi glede na strukturo gospodarstva, saj odstopa od republiškega povprečja le industrija in še to na račun močne udeležbe tekstilne predelovalne industrije manj razvitih območij, v vseh drugih panogah pa je struktura manj ugodna, kot je republiško povprečje. To je verjetno posledica svojstvenega razvoja regije glede na njene kratkoročne potrebe brez večjega usklajevanja z razvojem v republiki. Razvoj je tudi potekal v glavnem na osnovi lastnih možnosti in sredstev.

M. PUREBER,
predsednik medobčinskega sveta ZSS dolenskega območja

nih pripomb je mogoče razbrati, da so v nekaterih sredinah še vedno težnje, da bi z zakonom predpisali modele za samoupravno prakso. Pri razpravi so delovni ljudje posvetili največ pozornosti poglavju, ki ureja družbenoekonomske odnose v združenem delu. Prevladuje mnenje, da so temeljne rešitve sicer sprejemljive, da pa je potrebno posamezne določbe še dodelati in bolj konkretizirati.

Sočasno je potekala razprava zakona tudi v krajevnih skupnostih in samoupravnih interesnih skupnostih. V krajevnih skupnostih je bilo 33 razprav, ki se jih je udeležilo več kot 1.500 občanov, v velikem številu tudi kmetje, ki so se kot kooperanti vključevali v kmetijske in gozdarske delovne organizacije.

Obisk v ZSSR

Od 27. septembra do 3. oktobra letos se je mudila 32-članska delegacija sindikata delavcev lesne industrije in gozdarstva Slovenije na uradnem obisku v Sovjetski zvezi. Delegacijo je vodil predsednik republiškega odbora Janko Goleš. Razen Janka Goleša je bil član delegacije tudi glavni direktor Novolesa in predsednik poslovnega odbora Unileasa tov. Jože Knez. Vodjo delegacije, direktorja splošnega sektorja skupnih služb Novolesa smo zaprosili za pogovor o vtisih s tega zanimivega obiska.

„Takoj na začetku bi rad poudaril,“ je rekel Janko Goleš, „da je bila to doslej najštevilnejša sindikalna delegacija, ki je obiskala tujino. To ni naključje. Kot veste je letos Jugoslavijo obiskala delegacija lesne, predelovalne in papirnatne industrije ZSSR. Delegacija je obiskala tudi Novoles. Že takrat smo se dogovorili, da bomo obisk vrnili še letos. Čeprav so bili člani delegacije iz Slovenije, je imela delegacija zvezni značaj. V delegaciji so bili razen delavcev iz neposredne proizvodnje tudi sindikalni delavci ter nekateri direktorji večjih slovenskih lesnopredelovalnih podjetij. V delegaciji so bili tudi predstavniki PZ Les in Karmelo Budihna, republiški podsekretar lesne industrije in gozdarstva. Delegacija je razen Moskve obiskala še Novgorod in Leningrad.“

Sovjetski gostitelji so nam želeli pokazati svoje dosežke v gozdarstvu in lesni industriji. Zaradi tega smo se pri obiskih podjetij razdelili v dve skupini. V Moskvi so lesarji obiskali tovarno pohištva. To je največja tovarna pohištva v moskovskem okraju. Zaposluje okrog 5.000 ljudi. Tovarna je moderno opremljena, najbolj pa nas je navdušila njihova skrb za delavca. Vsaka tovarna ima svojo ambulanto, vrtec, prostore za kulturno delovanje in podobno. Kot zanimivost bi omenili, da smo v tovarni tako rekoč na vsakem mestu videli parole, ki zahtevajo odgovornost pri delu in kvalitetno proizvodnjo.

Kvalitetni proizvodnji dajejo v zadnjem času izreden pomen. Petletni plan proizvodnje do leta 1970 je v znamenju kvalitete. Oglasne deske so polne fotografij vzornih delavcev in grafikonov, ki kažejo rast in produktivnost dela. Sovjetski sindikati imajo v proizvodnji še eno izredno pomembno nalogo: kontrolirajo varnost pri delu. Varnost pri delu je namreč v Sovjetski zvezi v pristojnosti sindikatov in sindikalni aparat ima za to posebej plačane strokovnjake. V tovarni so nam povedali, da blaga ne embalirajo, marveč ga prevažajo v posebnih kamionih. V pogovo-

ru s sindikalnimi funkcionarji smo zvedeli, da tovarna nima težav s prodajo, ker delajo samo tisto, kar je že vnaprej prodano. Tako je blago prodano še preden je narejeno.

Skupina gozdarjev si je ogledala delo gozdarske organizacije nedaleč od Moskve. Prikazali so nam moderno tehnologijo sekanja. Naši strokovnjaki so ugotovili, da te tehnologije ni mogoče uporabljati pri nas, saj v Sovjetski zvezi sekajo v glavnem v ravninskih predelih, kjer je sekanje neprimerno enostavnejše.

Tam smo tudi zvedeli, da je letni prirastek lesa v ZSSR 800 milijonov m³, na leto pa posekajo približno 400 milijonov m³. Če te številke primerjamo s slovenskimi, ko naj bi z velikimi napori 1980 posekali 3,6 milijonov m³, potem si lahko predstavljamo, kakšno ogromno proizvodnjo imajo v ZSSR.

Razen Moskve smo obiskali še Novgorod in Leningrad. Novgorod je eno najstarejših mest v Sovjetski zvezi. Mesto je bilo v zgodovini večkrat požgano, nazadnje v drugi svetovni vojni. Navzlic temu je Novgorod danes industrijski center. V starem delu mesta, ki je opasano s trdnjavo, ki po svoji mogočnosti in lepoti sodi med največje in najlepše trdnjave v Sovjetski zvezi, je cerkev, ki je pod zaščito Združenih narodov. V tej cerkvi ni niti enega okna

ali vrat, ki bi imeli ravno ploskev. Cerkev je izredno akustična; ko stopite na marmorno ploskev sredi cerkve in spregovorite, imate občutek kot da bi vaš ojačan glas prihajal iz zvočnika.

Skozi Novgorod teče reka Volnov, ki teče enkrat v eno, drugič v drugo smer. Novgorodani pravijo, da se obrača kot ženska. Pravijo, da reka Volnov sploh ne zamrzne, čeprav je v tem kraju pozimi tudi krepko pod -30°C.

V Novgorodu smo se spet razdelili v dve skupini. Lesarji so si ogledali tovarno pisarniškega pohištva in tovarno smuči, gozdarji pa sekanje 70 km od Novgoroda. Tudi tu smo videli, da je tovarna moderno opremljena in kot zanimivost bi omenil, da v tovarni izdelajo več tekaških smuči kot smuči za alpsko smučanje. V Sovjetski zvezi so namreč ugotovili, da je tek na smučeh izredno zdrav šport.

Gozdarji so si ogledali sekanje v težkih pogojih. Kot zanimivost bi omenil, da je povprečni OD v lesni industriji v ZSSR 147 rubljev. Direktor večje tovarne ima od 350 do 400 rubljev, sekač, če dela v težkih pogojih, pa dobi tudi od 500 do 600 rubljev.

V Leningradu smo si ogledali Lesno tehnično akademijo, ki je naslednica prve gozdarske fakultete na svetu. Ustanovljena je bila že leta 1803. Fakulteta ima tudi poseben oddelek za urejanje parkov. Od tu odhajajo po vsej Sovjetski zvezi strokovnjaki, ki urejajo aleje, bulevarje ali, kakor jim pravijo v Sovjetski zvezi, ploščadi, ki so prepolne cvetja. Na tej fakulteti študirajo študentje iz vseh kra-

jev sveta. Prorektor fakultete nam je povedal, da so izredno zadovoljni s študenti, saj 95 % študentov konča študij v predvidenem roku. Pravi, da je to zaradi tega, ker na študij prihajajo res tisti, ki imajo ta poklic radi in ker imajo izredne pogoje. Fakulteta ima tudi izredno lepo urejen muzej živali in lesnih škodljivcev ter velik botaničen vrt.

Ob koncu obiska smo se v Moskvi pogovarjali s predstavniki sovjetskih sindikatov. V pogovoru smo potrdili obojestranske želje za čim tesnejšim sodelovanjem. Vendar izkušnje enih niso uporabne za druge, ker imajo sindikati pri nas drugačno vlogo.

Vsi člani delegacije smo enotnega mnenja, da smo bili izredno lepo sprejeti in na vsa vprašanja smo dobili konkretne odgovore. Obiskali smo dve največji sovjetski mesti. Povsod se ogromno gradi in povsod imajo posluh za urbanizirano okolje. Kot športnik pa lahko rečem, da imajo dober posluh za šport. Ni naselja, kjer ne bi stal velik športni park. Tako sem denimo v centru Moskve med Lomonosovo univerzo in športnim parkom Lužniki, kjer stoji štadion Lenina, videl dve plastični skakalnici, eno večjo in eno manjšo. Na obeh je bilo veliko mladine. V Moskvi je že čutili, da se sovjetsko glavno mesto pripravlja na olimpijske igre. Kamorkoli smo prišli so s ponosom povedali, da se tudi oni e pripravljajo na igre. Športnih objektov je v Moskvi toliko, da sem prepričan, da je Moskva mesto, ki je glede športnih objektov zmožna pripraviti kakršnokoli tekmovanje že jutri, če bi bilo potrebno. Ob koncu naj povem še to, da so nas povsod prosili, naj našim delavcem sporočimo tople pozdrave sovjetskih delavcev, kar želim storiti ob tej priložnosti.“

I. KRASKO

Pred nami je zakon o združenem delu

Doslej smo se spoznali tako s temeljnimi načeli in izhodišči novega zakona, ki ga bo sprejela skupščina SFRJ še letos, kot tudi z njegovimi določili o dohodkovnih odnosih in medsebojnih razmerjih delavcev. Pri tem smo videli in opozorili tudi na nekatere novosti, ki jih ta revolucionarni zakon prinaša. Nismo pa doslej omenili vloge sindikata, ki naj jo ta ima odslej v združenem delu.

Zakon opredeljuje vlogo sindikata na večih mestih. Mimo vloge, ki jo ima sindikat že po ustavi in ki jo povzema tudi novi zakon, pa gre posebej omeniti sledeče pristojnosti in pravice sindikata, ki izhajajo iz novega zakona:

- sindikat je pobudnik ukrepov pri uveljavljanju družbeno-ekonomskega položaja delavcev,

- sindikat daje pobudo za sklenitev ali za ponovno obravnavanje sklenjenih samoupravnih sporazumov,

- sindikat je udeleženec v postopku sklepanja in tudi podpisnik nekaterih samoupravnih sporazumov,

- organi TOZD morajo pred odločanjem o pravicah ali obveznostih delavcev zlasti zahteve za varstvo pravic, pridobiti mnenje sindikata,

- sindikat ima pravico začeti postopek za razrešitev sporov med delavci ali organi in organizacijami združenega dela, lahko pa se udeležuje tudi postopkov usklajevanja interesov in stališč med delavci ali med temeljnimi organizacijami,

- sindikat je lahko udeleženec postopka in lahko zastopa delavca pri uveljavljanju njegovih pravic, slednje celo v primeru, ko delavec tako pomoč zavrača,

- sindikat usmerja in vodi predhodno razpravo pri odločanju z referendumom in ostalih oblikah neposrednega odločanja,

- sindikat ima pomembno nalogo in vlogo pri izdelavi meril za razporejanje dohodka in nagrajevanja po delu.

Mimo teh ima sindikat tudi druge pomembne naloge, ki vsaka zase in zlasti vse skupaj opredeljujejo pomembno vlogo sindikata kot družbenopolitične organizacije zaposlenih delavcev.

Zakon opredeljuje družbena sredstva kot družbeno lastnino, ki je skupna materialna osnova ohranjanja in razvoja naše socia-

listične družbe in socialističnih samoupravnih odnosov. Ta družbena sredstva upravljajo delavci, oziroma delovni ljudje v temeljni organizaciji ali delovni skupnosti, pa tudi v vseh drugih oblikah združevanja dela in sredstev, v samoupravni interesni skupnosti in v drugih samoupravnih organizacijah ali skupnostih in v družbenopolitičnih skupnostih. V zakonu je ponovno poudarjena pravno-nelastninska narava teh sredstev, zaradi česar je ničen vsak akt, katerega namen je pridobitev lastninske pravice na teh sredstvih.

Delavci imajo pravico do dela s temi družbenimi sredstvi, pri tem pa morajo upoštevati svoje tako z zakoni, kot s samoupravnimi sporazumi določene pravice, obveznosti in odgovornosti do teh sredstev. Pravica in obveznost delavcev je, da ta družbena sredstva smotno uporabljajo, jih obnavljajo, povečujejo njihovo vrednost in jih izboljšujejo, jih varujejo pred uničenjem in z njimi skrbno ravna, lahko pa jih vzamejo tudi iz uporabe ali jih dajo drugim delavcem včasno uporabo. Vsako takšno razpolaganje z družbenimi sredstvi pa mora biti izvedeno le pod pogoji, v primerih in v oblikah, ki jih določa oziroma predvideva zakon, sicer je nično.

Organizacije združenega dela in druge družbeno pravne osebe odgovarjajo za svoje obveznosti s sredstvi, s katerimi razpolagajo. Lahko pa se te osebe dogovorijo, da bodo med seboj v raznih organizacijskih oblikah za posamezne obveznosti bodisi solidarno, bodisi subsidiarno odgovorne in to ali v omejeni ali v neomejeni obliki.

OBLIKE ZDružEVANJA DELA IN SREDSTEV

Delavci imajo že po ustavi pravico in dolžnost, da delovne organizacije organizira-

jo kot temeljno organizacijo (TOZD), če je

- tak del delovna celota,
- če se da rezultat skupnega dela v tej temeljni organizaciji samostojno izraziti kot vrednost v delovni organizaciji ali na trgu in

- če delavci lahko kot temeljna samoupravna skupnost delavcev v tej delovni celoti uveljavljajo svoje samoupravne pravice.

Delavci v delu delovne organizacije, ki ne izpolnjuje katerega od navedenih pogojev, ne morejo formirati temeljne organizacije združenega dela. Prav tako TOZD tudi ni mogoče organizirati iz večih delov delovne organizacije, ki vsak zase izpolnjuje našteje pogoje.

Poudariti velja, da že organizirana temeljna organizacija ni trajna in nespremenljiva oblika, temveč da se lahko spreminja kot se spreminja tudi materialna osnova dela, tehnološki in delovni pogoji, kot se spreminjajo proizvodne usmeritve in podobno.

Pobudo za organiziranje TOZD lahko da skupina delavcev, sindikalna organizacija, organ upravljanja v delovni organizaciji, delavci vsake TOZD, skupščina družbenopolitične skupnosti ali drug z zakonom pooblaščen organ. O organiziranju TOZD odločajo delavci z referendumom. Ta sklep nato delavci v 8 dneh pošljejo vsem ostalim delovnim organizacijam, ki lahko v 30 dneh pred sodiščem združenega dela začnejo spor, da pogoji za organiziranje niso izpolnjeni. Ko pa postane sklep o organiziranju TOZD veljaven, lahko delavci v tem delu delovne organizacije sklenejo sporazum o združevanju dela, ki je osnova tako za statut, kot tudi za urejanje medsebojnih razmerij. Po sklenitvi tega sporazuma o združitvi dela sprejmejo delavci statut, izvolijo delavski svet in pristopijo k samoupravnemu sporazumu o združevanju v delovno organizacijo.

Novi zakon pozna tudi oblikovanje posebnih vrst TOZD za opravljanje skupnih poslov. Sem sodijo strokovna opravila, ki jih ta TOZD opravlja za ostale TOZD. Takšna TOZD (ki

opravlja skupne posle kot so na primer komercialni posli, raziskovanje tržišča, znanstveno raziskovalna dela, laboratoriji, elektronska obdelava podatkov in podobno) pa se ne more izdvojiti iz delovne organizacije brez soglasja delavcev drugih temeljnih organizacij te delovne organizacije.

Temeljna organizacija se lahko tudi izloči iz sestave delovne organizacije, vendar pod pogojem, ki ga določa prav zakon o združenem delu. To je če izločitev ni v nasprotju s splošnim interesom, oziroma če ne privede do bistvenih težav ali onemogočenja dela drugih temeljnih organizacij, oziroma delovne organizacije kot celote. Šteje pa se, da izločitev bistveno onemogoča delo drugih TOZD, če je s tem prekinjen ali okrnjen medsebojno povezan delovni proces in če sta s tem bistveno zmanjšani učinkovitost uporabe delovnih sredstev in možnost za pridobivanje dohodka v drugih temeljnih organizacijah.

Temeljna organizacija lahko tudi preneha, pri čemer sta po zakonu možna dva razloga:

- formalno pravni, ki je podan če iz temeljne organizacije formirajo nove temeljne organizacije, če niso izpolnjeni pogoji za opravljanje dejavnosti ali če sodišče ugotovi neveljavnost oziroma ničnost vpisa organiziranja TO;

- materialni razlog, to je če temeljna organizacija ne more obnavljati družbenih sredstev in zagotavljati uresničevanja pravic delavcev, oziroma če ne more izpolnjevati svojih obveznosti.

Po ustavi in osnutku zakona o združenem delu imajo delavci v temeljnih organizacijah združenega dela dolžnost, da s samoupravnim sporazumom o združevanju uredijo odnose med svojo temeljno organizacijo in drugimi TO, to je da se temeljne organizacije združijo v delovno organizacijo. Tako je torej delovna organizacija obvezna oblika združevanja TOZD. Če pa ni pogojev za organiziranje TOZD, pa morajo delavci združiti svoje delo neposredno v delovno organizacijo. Delovna organizacija je torej

samostojna samoupravna organizacija delavcev, ki jih povezujejo skupni interesi pri delu, ki so organizirani v temeljnih organizacijah v njeni sestavi ali pa so neposredno povezani z enotnim delovnim procesom.

Ustanavljanje delovne organizacije se začne z izdajo akta o ustanovitvi, konča pa se s konstituiranjem delovne organizacije. Pred aktom o ustanovitvi mora ustanovitelj sprejeti elaborat o družbeno - ekonomski upravičenosti ustanovitve in si poskrbeti od določenih organov in organizacij, ki jih določa zakon mnenje o družbeni in ekonomski opravičenosti ustanovitve.

Delovna organizacija v ustanavljanju lahko opravlja poskusno proizvodnjo, nastopa na tržišču, se združuje v samoupravnih interesnih skupnostih in prejema do 1 leta tudi določene družbene olajšave ter opravlja upravna dejanja. Organ upravljanja takšne organizacije je svet, v katerem je polovica članov ustanovitelja, ostale članke pa volijo delavci delovne organizacije v ustanavljanju. Delovna organizacija v ustanavljanju ima tudi začasen poslovodni organ, ki lahko (dokler ni sveta) sklepa tudi delovna razmerja z delavci. Delavci v takšni delovni organizaciji lahko organizirajo tudi začasno temeljno organizacijo.

Konstituiranje delovne organizacije pa se začne po končani izgradnji oziroma ko je delovna organizacija sposobna opravljati svojo dejavnost. Samo konstituiranje obstoji v tem, da delavci sprejmejo samoupravni sporazum o združitvi TOZD v delovno organizacijo, da izvolijo delavski svet delovne organizacije in da imenujejo vršilca dolžnosti poslovodnega organa.

Če pa v sestavi temeljne organizacije ni TOZD, se namesto sporazuma o združitvi sprejme le statut.

Za dokončno določitev pravne osebnosti organizacije združenega dela pa pomeni vsekakor vpis v sodni register, saj le z vpisom postanejo te organizacije nosilci pravic in obveznosti. V sodni register morajo biti vpisane vse organizacije združenega dela, njihove skupnosti, združenja in vse druge oblike njihovega organizacijskega združevanja in povezovanja.

ZDruževanje DELOVNIH ORGANIZACIJ

Zakon kot organizacijo združenega dela nima v mislih samo temeljno organizacijo in delovno organizacijo, temveč tudi sestavljeno organizacijo združenega dela. Ta je širša oblika združevanja, ki pa temelji na

prostovoljnosti združevanja. S samoupravnim sporazumom o združitvi se lahko združijo v sestavljeno organizacijo delovne organizacije in kmetijske zadruge ter druge oblike združevanja kmetov. Sestavljena organizacija lahko nastane, kadar so izpolnjeni določeni pogoji, pri čemer gre zlasti poudariti pogoje, da se med seboj dopolnjujejo ali delovni pogoji ali sredstva oziroma proizvodnje. Po osnutku zakona lahko takšno združevanje poteka v dveh smereh: vertikalno, to je takrat, če so organizacije med seboj povezane s proizvodnjo surovin, energije, končnih izdelkov ali s prometom blaga in storitev, in horizontalno, če gre za zagotavljanje razvitejših tehnoloških osnov, delitve dela in večjo produktivnost.

DELOVNE SKUPNOSTI

Delavci, ki v navedenih organizacijah združenega dela in v drugih oblikah združenega dela opravljajo administrativno-strokovna, pomožna in tem podobna dela, lahko za opravljanje teh del oblikujejo eno ali več delovnih skupnosti, lahko pa organizirajo tudi temeljno organizacijo. Kot takšna dela veljajo po zakonu zlasti plansko-analična dela, personalne zadeve, knjigovodstvo in evidence, administrativna dela, splošne druge zadeve, pa tudi razna komercialna, projekтивna in podobna dela, ki so manjšega obsega in nimajo pogojev za organiziranje TOZD.

Delavci delovne skupnosti na zboru odločijo o organiziranju skupnosti, nato sprejmejo statut, samoupravni akt o medsebojnih razmerjih in druge splošne akte, svoj odnos do drugih temeljnih organizacij, zlasti glede svobodne menjave dela, pa uredijo s samoupravnim sporazumom.

URESNIČEVANJE SAMOUPRAVLJANJA

Ne nazadnje velja spregovoriti tudi o uresničevanju samoupravnih pravic delavcev, o čemer tudi govori novi zakon. Pri tem zakon ponovno poudarja ustavno načelo, da je neodtujljiva pravica delavcev, da odločajo o njihovem delu, pogojih ter rezultatih dela, pri čemer je zlasti poudarjeno tudi načelo enakopravnosti ter medsebojne odvisnosti in vzajemne odgovornosti pri odločanju.

Delavci svojo pravico do samoupravljanja izvršujejo v različnih oblikah. Zakon pozna zato več oblik odločanja in sicer:

1) odločanje z osebnim izjavljanjem in

2) odločanje preko delegatov in delegacij.

Z osebnim izjavljanjem lahko delavci v delovnih organizacijah (in temeljnih organizacijah) odločajo bodisi z referendumom ali na zborih delavcev, bodisi z dajanjem posebnih pismenih izjav ali z drugimi oblikami osebnega izjavljanja. Najpomembnejša oblika odločanja z osebnim izjavljanjem je referendum, s katerim delavci odločajo o samoupravnem sporazumu, o združevanju dela, o samoupravnem sporazumu o združitvi v delovno organizacijo, s sestavljeno organizacijo in nekatere druge oblike združevanja, o smernicah za plan temeljne organizacije, o statutu, o osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in o združevanju dela ter sredstev in o drugih pomembnih vprašanjih.

V vseh oblikah odločanja z osebnim izjavljanjem ima pomembno vlogo sindikat, ki tudi organizira posebno predhodno razpravo.

Tudi odločanje delavcev preko delegatov in delegacij velja za neposredno obliko odločanja delavcev, saj delavci odločajo pri tem tako, da delegatom dajejo smernice in navodila za delo. Delegati imajo zlasti pravice in dolžnosti, da posredujejo stališča delavcev delavskemu svetu, da usklajujejo stališča z ostalimi delegati, da obveščajo delavce o delu delavskega sveta in svojem delu in da zahtevajo stališča delavcev, kadar ti delegatom niso dali smernic. Preko delegatov oziroma delegacij odločajo delavci ne samo v delavskem svetu, temveč tudi v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti in družbenopolitičnih skupnosti.

ORGANI UPRAVLJANJA

Končno zakon govori tudi o organih upravljanja, ki jih morajo imeti organizacije združenega dela, naj bodo temeljne, delovne ali sestavljene organizacije.

Organ, ki upravlja dela in poslovanje je delavski svet, katerega ne bi imele samo tiste temeljne organizacije, ki imajo manj kot 30 delavcev. Delavski svet mora v sestavi ustrezati socialni strukturi zaposlenih. Kandidacijski postopek in določanje kandidatov izvede sindikalna organizacija, način volitev in pogoje in način odpoklica delegatov v delavskem svetu pa delavci uredijo s statutom ali drugim samoupravnim aktom. Delavski svet lahko zaupa opravljanje določenih izvršitev zadev svojemu izvršilnemu organu, pri čemer odločijo o tem ali bodo imeli takšen organ ali ne

in katere pristojnosti bodo imeli delavci sami.

Glede organov upravljanja velja temeljno načelo, da njihovo oblikovanje in delovanje temelji na delegatskem načelu.

Vsaka organizacija združenega dela mora imeti tudi poslovodni organ, ki je lahko individualni ali kolegijski. Ta organ vodi odločitve in sklepe delavskega sveta, njegovega izvršilnega organa, oziroma delavcev. Mimo tega da poslovodni organ odgovarja za svoje delo delavskemu svetu, pa odgovarja za izpolnjevanje z zakonom predpisanimi obveznostmi tudi družbeni skupnosti. Zakon določa tudi pogoje kdo ne more biti imenovan za individualnega poslovodnega organa oziroma za člana kolektivnega poslovodnega organa (kdor je bil obsojen za k.d. zoper temelje socialistične družbene ureditve in varnost države zoper pravice samoupravljanja ali zoper družbeno premoženje na nepogojno kazen zapor, ali za kakšno drugo k. d. nepogojno najmanj 3 leta).

Pomembno vlogo ima tudi samoupravna delavska kontrola, ki jo delavci po novem zakonu lahko uresničujejo bodisi neposredno, bodisi preko obstoječih organov upravljanja ali po posebnem organu samoupravne delavske kontrole.

Zakon nam nazadnje govori tudi o obveščanju delavcev kot bistvenem pogoju za uresničevanje samoupravljanja, pa o načelu odgovornosti, ki je posebej poudarjeno.

Posebno vlogo pa daje samoupravnim splošnim aktom, s katerimi delavci urejajo vsa pomembna vprašanja. Zlasti pomembni obliki takšnih aktov so družbeni dogovori in samoupravni sporazumi, za katere zakon določa tudi vsebino in postopek sprejemanja. V tem postopku pa je zlasti poudarjeno načelo enakopravnosti, prostovoljnosti in javnosti. Med druge samoupravne akte, ki so tudi pomembni pa sodijo statut, pravilniki, splošni sklepi poslovniki in drugi.

Ob tem pregledu nekaterih bistvenih značilnosti zakona o združenem delu bo torej vsakomur jasno, da gre za izredno pomemben predpis, ki bo po sprejemu in uveljavitvi omogočil vsakodnevno akcijo delavskega razreda in vseh delovnih ljudi v nadaljnjem boju za osvoboditev dela in delovnega človeka, za uveljavitev takšnih odnosov med ljudmi, da bo naš delovni človek resnično svobodni proizvajalec in tudi upravljalec.

Vladimir Bajc
(Konec)

Solidarnostne sobote

Prenekateremu prebivalcu Jugoslavije se je vtisnil v spomin tragični dan 26. 7. 1963, ko je glavno mesto SR Makedonije doletela huda tragedija. V ranih jutranjih urah so se stresla tla in pod ruševinami je našlo smrt več kot tisoč ljudi. V spomin na ta dan, ko so delovni ljudje in občani Jugoslavije pokazali najvišjo stopnjo solidarnosti pri pomoči mestu Skopju, makedonskemu ljudstvu in SR Makedoniji, da se odpravijo posledice potresa, je zvezna skupščina 1973 proglasila 26. julij za dan solidarnosti narodov in narodnosti Jugoslavije ter republik in avtonomnih pokrajin pri obrambi pred elementarnimi nesrečami in odpravi njihovih posledic.

Na žalost tragedija v Skopju ni bila edina in zadnja, sledile so poplave, potresi v Makarski in Debru, Banja Luki in na Kozjanskem in letos vdor vode v Kanižarici in potresi v Posočju.

Ni bilo treba samo z zakonskimi predpisi urejati solidarnost. Delovni ljudje so se vsakič izkazali v akcijah in med tiste, ki so vedno imeli posluh za solidarnost, nedvomno sodimo tudi delavci Novolesa. Tako smo v solidarnostne namene letos delali tri sobote. Prvič je to bilo 29. maja. Takrat smo namenili delovni dan kot pomoč rudniku rjavega premoga v Kanižarici. Kot je znano je v ta rudnik vdrla voda in več kot 400 ljudi je ostalo brez dela, nastala pa je tudi ogromna materialna škoda. 18. septembra in 16. oktobra pa smo delali za Posočje.

O tem, kako so potekale solidarnostne akcije v našem kolektivu, smo zaprosili za razgovor namestnika glavnega direktorja, dipl. in. Mirka Pečarja.

„Ko smo razmišljali o naših solidarnostnih akcijah, smo se dogovorili, da bodo režijski delavci oziroma pisarniško osebje delali v solidarnostnih sobotah fizična dela, in to predvsem pri ureditvi okolice. Najprej smo določili katera dela je treba opraviti. Tako smo se dogovorili, da bomo uredili skladišče repromateriala. Postavili smo ograjo okrog obeh skladišč: betoniranje temeljev in postavljanje in napenjanje mreže. Po grobi oceni bi samo ograja stala okrog 30.000 din.

Delavci DSSS so pomagali pri ureditvi pravkar rekonstruirane tovarne stilnega pohištva, čistili so ceste pri TVP, breg Krke, pomagali so pri odpremi rezanega lesa, skladali so decimiran les, polagali so kanalizacijo in urejevali novi plato v TPP in pomagali še pri nekaterih delih.

Mislím, da smo z akcijo dosegli več namenov. Ko danes ocenjujemo opravljeno delo, ugotavljamo, da smo v dveh solidarnostnih sobotah nakazali okoli 63 milijonov starih din, finančne konstrukcije zadnje solidarnostne sobote še nimamo, ker še ni obračuna OD, vendar bo tudi ta sobota zanesljivo prinesla več kot 30 milijonov st. din. Tako bomo nakazali v solidarnostne namene med 95 do 100 milijonov starih din. Vendar smo s solidarnostjo dosegli še več, ker je naša proizvodnja v teh treh dneh

Ne, ne, izobraževanje kadrov pri nas ni problem — pri nas so problemi kadri.

dosegla 600 mil. st. din. S tem smo na eni strani pokrili povpraševanje po naših izdelkih na trgu, lažje smo prenesli povečane stroške FIS, dobiček je povečal akumulacijo Novolesa. Navsezadnje pa ne smemo pozabiti, da ljudje dobijajo pri tem občutek solidarnosti. Občutek, da v nesreči nisi sam, veliko pomeni. Da je ta občutek pri nas v Novolesu izredno močan, potrjujejo tudi podatki: storilnost je bila v dnevih solidarnosti izredno visoka. Izostankov tako rekoč ni bilo.

Mislím, da smo s solidarnostnimi akcijami dosegli tudi rekreativni učinek. Moramo vedeti, da ni lahko vzeti lopate v roke, če z njo ne delamo celo leto. Dosegli smo tudi, da je okolica lepša. Ne smemo pozabiti, da smo industrija, ki proizvaja več odpadkov kot proizvodov, da vsak dan prihaja v tovarno na desetine kamionov in da smo industrija, ki proizvaja ogromno prahu. Solidarnostna akcija je bila izredna prilož-

nost, da tem vprašanjem posvetimo veliko pozornosti.

Ob koncu bi še dodal, da že razmišljamo o solidarnostnih akcijah za prihodnje leto. Že zdaj smo jih unesli v delovni koledar in bomo skušali delati na solidarnostne sobote že spomladi, ko bo to prav delavcem, ki imajo na polju manj dela. Razmišljamo tudi o tem, da režijci ne bi več delali fizičnih zemaljskih del, temveč bi delali v proizvodnji. Seveda bomo pri tem upoštevali varnost. Opravljali bi tista dela, ki so merljiva, tako da bi odpadli pomisleki, da nekdo dela več in nekdo manj. Naj dodam, da se novolesovci popolnoma strinjamo s postopkom solidarnostne pomoči in bomo še naprej to dokazovali. Želeli bi, da ne bi bilo več potrebe po solidarnosti, da naših krajev ne bi več doletele naravne take nesreče kot so Skopje, Banja Luko, Kozjansko, Kanižarico ali Posočje.“

IVAN KRASKO

Novi vodnik Novega mesta

Pred kratkim je Dolenjski muzej, ki letos proslavlja petindvajsetletnico delovanja, izdal knjigo „Novo mesto — kulturnozgodovinski vodnik“. Mesto ob Krki je že dolgo let potrebovalo vodnik, ki naj bi obiskovalce tega lepega mesta seznanil s prenekatero zgodovinsko znamenitostjo. Vodnik je pravzaprav zbornik del o Novem mestu, ki nas na 183 straneh vodi od prazgodovine do današnjih dni.

Knjigo je uredil arheolog Tone Knez, vodja arheološkega oddelka Dolenjskega muzeja, skupaj s prof. Jankom Jarcem, Antonom Štampoharjem in Jožetom Mlinaričem, izredno lepo jo je opremil vodja Dolenjske galerije inž. arh. Jovo Grobovšek.

V prvem delu nas Tone Knez seznaja s prazgodovinskimi naselbinami mesta in z arheološkimi najdbami; nekatere med njimi po svoji lepoti in pomembnosti uživajo celo evropski sloves. Seznanja nas s prazgodovino, halštatskimi go-

milami, situlsko umetnostjo, keltsko zapuščino in dobo pod Rimljani.

Janko Jarc piše o preteklih obdobjih Novega mesta. To je pravzaprav tretja zgodovina mesta od časov, ko je vojvoda Rudolf IV. podpisal listino, s katero je novonastajajoči mestni naselbini ob srednji Krki v Slovenski marki podelil posebne pravice in postave. Nastajajoče mesto je dobilo ime po svojem ustanovitelju — Ruedolfswerd. Janko Jarc nas nadalje vodi skozi viharje selitve narodov, opisuje boj za posest

naše zemlje, poldrugo stoletje razcveta, vodi nas skozi Valvasorjev čas, govori o narodnem prebujanju, piše o novomeški pomladi.

Anton Štampohar obravnava napredno gibanje in narodnoosvobodilni boj. Jože Mlinarič je napisal poglavje „Sprehod po mestu“. Vodi nas od enega dela mesta k drugemu. Sprehajamo se po Glavnem trgu, prostiji, frančiškanski cerkvi, Muzejski ulici, Študijski knjižnici Mirana Jarca. Anton Štampohar piše o spomenikih in spominskih obeležjih. Seznanja nas z vsemi spomeniki, spominskimi ploščami ter dogodki, ki so vezani na odkritje teh spomenikov. Ob koncu piše Janko Jarc o petindvajsetletnici Dolenjskega muzeja.

Izdajo knjige so podprle nekatere gospodarske organizacije, med njimi tudi Novoles.

I. Kr.

Samoupravne interesne skupnosti

Pred nami je zopet ustanovitev ene samoupravne interesne skupnosti, in sicer skupnosti za varstvo pred požarom v občini Novo mesto. V javni razpravi je samoupravni sporazum o ustanovitvi samoupravne interesne skupnosti za varstvo zraka. Samoupravna interesna skupnost za železniški in luški promet SR Slovenije je vsem OZD v Sloveniji poslala samoupravni sporazum o združevanju sredstev v letih 1976–1980 za pokrivanje dela stroškov infrastrukture ŽTP Ljubljana.

Po vseh TOZD so delavci Novolesa aktivno sodelovali v razpravi o zakonu o združenem delu.

Pa si najprej oglejmo SIS za varstvo pred požarom v občini Novo mesto.

K ustanovitvi te skupnosti s TOZD TVP, TSP in TPI na zborih delovnih ljudi že pristopili. Ta skupnost se ustanavlja z namenom, da bi delovni ljudje in občani uresničili svoje in družbene interese ter potrebe za varstvo pred požarom in drugimi elementarnimi nevarnostmi.

Kot vsaka skupnost ima tudi ta skupščino, kot najvišji organ, ki ima dva zbora, in sicer: zbor uporabnikov (46 delegatov iz OZD) in zbor izvajalcev, ki ga sestavljajo delegati delavcev in članov gasilskih organizacij in šteje 26 delegatov. Skupščina ima 11-članski izvršni organ. Financiranje skupnosti je urejeno v 23. členu, ki govori, da se skupnost financira iz prispevkov od bruto osebnih dohodkov delavcev v OZD, prispevkov ljudi, ki delajo pri obrtnikih, prispevkov od zavarovalnih premij, dotacij in prispevkov družbenopolitične skupnosti in dohodkov, ki jih skupnost ustvarja s svojo dejavnostjo.

V tem sporazumu ni konkretno določeno, koliko bo znašala obveznost Novolesa, razvidno pa je, da bo šlo iz prispevkov od brutto OD, višina pa bo določena z družbenim dogovorom o razporejanju dohodka.

Že dalj časa je v javni razpravi samoupravni sporazum o ustanovitvi samoupravne inte-

resne skupnosti za varstvo zraka občine Novo mesto.

Po zakonu o varstvu zraka (Ur. list SRS št. 13/75) so posamezne občine razporejene v 4 skupine. V prvi so občine, ki imajo najmanj onesnažen zrak, v četrti pa so občine, ki imajo najbolj onesnažen zrak. Naša občina je v tretji, ki mora po tem zakonu ustanoviti samoupravno interesno skupnost za varstvo zraka.

To skupnost ustanovijo OZD, družbenopolitične skupnosti, interesne skupnosti in družbenopolitične organizacije. V naši občini so od organizacij združenega dela ustanovitelji samo večji onesnaževalci zraka: Krka, IMV, Novograd, Novoteks, Novoles, Gorjanci, KZ Krka, SGP Pionir, od krajevnih skupnosti pa KS Straža, Žužemberk, Sentjerne in Novo mesto in nekatere interesne skupnosti in družbenopolitične organizacije.

Namen skupnosti je, da zagotovi varstvo zraka pred onesnaževanjem in sanacijo območij, na katerih je zrak prekomerno onesnažen. Organizira in usmerja varstvo zraka pred onesnaževanjem; sodeluje pri prostorskem in urbanističnem planiranju; pripravlja predloge in ukrepe za varstvo zraka pred onesnaževanjem in sanacijske programe za območja, na katerih je zrak onesnažen nad dovoljeno mejo; daje mnenja glede gradnje ali rekonstrukcije objektov, ki lahko onesnažujejo zrak in ima še mnogo drugih nalog, ki so

podrobneje opredeljene v statutu skupnosti.

Financiranje skupnosti je urejeno v 12. in 13. členu samoupravnega sporazuma, ki v glavnem povzema določila zakona. Po zakonu se višina prispevka določi glede na obseg in stopnjo onesnaževanja zraka. Te prispevke bo naša delovna organizacija morala plačevati iz dohodka. Višina teh prispevkov pa še ni znana, ker še niso izdelana navodila, kako se bo to določalo.

V začetku oktobra nam je samoupravna interesna skupnost za železniški in luški promet SR Slovenije poslala v podpis samoupravni sporazum o združevanju sredstev v letih 1976–1980 za pokrivanje dela stroškov infrastrukture ŽTP Ljubljana.

Znano je, da je naše železniško gospodarstvo v teži krizi, saj znaša nepokriti izpad transportnih dohodkov iz prejšnjih let in tekočega leta preko milijon din. To je že blokiralo uporabo amortizacije iz leta 1975 in 1976 in zato ni realiziran program investicij ŽTP Ljubljana.

V poročilu, ki ga je izdelala posebna 10-članska komisija, je

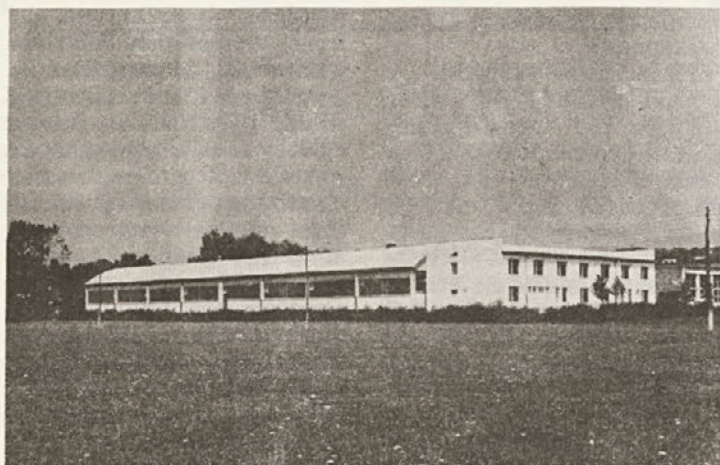
navedeno, da je za velik del izpada transportnih dohodkov vzrok v tem, da mora železnica v veliki meri sama financirati stroške infrastrukture. Deloma smo to rešili s samoupravnim sporazumom o temeljnih samoupravnega plana razvoja železniških zmogljivosti za obdobje 1976–1980, velik del pa nameravamo rešiti s sporazumom, ki so nam ga poslali.

V sporazumu predlagajo, naj se podaljša veljavnost zbiranja sredstev na način in v višini, kot ga je uveljavil zakon o prispevku za zagotovitev dela sredstev za pokrivanje izpada transportnih dohodkov v železniškem prometu v letu 1975 (Ur. l. SRS št. 20/76). Po tem zakonu smo v letošnjem letu plačali za celotno podjetje 527.324,70 din. Koliko bo to bremenilo naše podjetje v letih 1976–1980 ni mogoče povedati, ker se predpisi s finančnega področja tako hitro spreminjajo, da bi bila vsaka ocena v tem trenutku realna.

To je zelo kratek povzem najpomembnejših določb vseh treh samoupravnih sporazumov, ki jih bomo v mesecu novembru obravnavali na zborih delovnih ljudi.

Nova tovarna v Metliki

Novi obrati v Metliki

„Ko se je Novoles pred leti odločil, da bo usmeril svojo proizvodnjo tudi v tako imenovani nelesni program, je pomenila postavitve tovarne plastificirane iverice v Soteski začetek te začrtane poti. Postavitve tovarne akrilnih plošč v Trebnjem je bila naša nadaljnja odločitev in logični razvoj je otvoritev nove tovarne v Metliki.“ Tako je začel svojo razlago o novi Novolesovi tovarni v Metliki, ki naj bi jo odprli ob metliškem občinskem prazniku 26. novembra v Rosalnicah pri Metliki, direktor nelesnega sektorja dipl. inž. Zmago Novak.

Ko smo postavili tovarno akrilnih plošč v Trebnjem, so se pojavila razmišljanja, da bi bilo dobro to proizvodnjo tudi finalizirati. Že takrat je bilo nekaj idej. Pri naših poslovnih partnerjih in v tujini smo spoznali, da bi bila koristna in dobra proizvodnja kupol. To idejo smo tudi realizirali. Če upoštevamo, da se ta proizvodnja težko prebije na tržišče, smo lahko z doseženim zadovoljni. Vendar potrošnja akrila samo v te namene ni bila zadostna. Razmišljali smo o programu, ki bi pogojeval večjo proizvodnjo akrila, in že takrat smo razmišljali o kopalniškem programu. Že na začetku smo videli, da se ne smemo omejevati samo na programe finalizacije akrila v ta dva programa, temveč da moramo razvijati program razvoja v vseh smereh. V času našega razmišljanja okrog razširitve tega programa je prišla ponudba iz Metlike. Tako smo dobili na voljo nov objekt, delovno silo in naše hotenje po finalizaciji smo tako lahko združili z interesi metliškega gospodarstva. Ko smo vse to analizirali, smo ugotovili, da se moramo kar hitro lotiti dela. Treba je bilo zgraditi proizvodnjo, ki bi zaposlovala predvsem moško delovno silo, ker je znano da Belokranjci odhajajo ali že delajo v tujini, doma pa ostaja ženska delovna sila.

NOV KOPALNIŠKI PROGRAM

Ko smo razmišljali o kopalniškem programu, smo ugotovili,

da je za nas interesanten. Trend stanovanjske gradnje v Jugoslaviji je 100.000 do 120.000 novih stanovanj na leto, temu je treba dodati še okrog 80.000 adaptacij, kar skupaj znaša približno 200.000 novih stanovanj. Če bi se Novoles plasiral na tržišču s 5 do 10 % s kopalniškim programom, bi to pomenilo, da je treba za tržišče narediti okrog 10.000 kompletov kopalniškega programa. Ker je kopalnica v naših razmerah majhna, smo mislili tudi na to. Znano je, da imajo kopalnice v novogradnjah 3–4 m², vendar so individualne stanovanjske gradnje večje, tako da smo morali misliti na eno in na drugo. Tako smo naš koncept morali zastaviti tako, da izhaja iz prostora. Istočasno smo se zavedali, da se bomo srečali z novim tržiščem, z mentaliteto našega tržišča, z inštalaterji in podobno. Kljub temu smo v razgovorih z gradbeno operativno doma in v tujini ugotovili, da je ta program zelo interesanten.

Program lahko delimo na mokri del: kopalno kad, tuš in umivalnik kot osnovno garnituro kopalnice, in suhi del: to so predvsem omarice, regali in ostale drobne stvari. S tem, da smo si tako zastavili program, smo določili tudi dve proizvodni liniji. Začeli bomo s proizvodnjo suhega programa in nekaterimi deli akrilnega programa, kot so izdelava oblog, pregrad in podobno. Mokri del bomo začeli izdelovati v drugi fazi; ta je preizkušanje naše sanitarne plošče, ojačitev te plošče s poliesterskim materi-

alom in konstrukcijo, ki mora biti prilagojena teži in načinu pritrditve teh elementov, ter na nov način inštalacij.

OTVORITEV OB PRAZNIKU OBČINE

Želja Novolesa in metliškega gospodarstva je bila, da bi halo slavnostno odprli 26. novembra ob metliškem občinskem prazniku. Mislimo, da bomo uspeli. Vendar še danes vemo, da obstajajo realne težave in da želje ne bodo v celoti izpolnjene.

TOVARNA V METLIKI BO NOVA TOZD

Nova tovarna v Metliki bo že na začetku izpolnjevala vse pogoje, da bi bila konstituirana kot TOZD. Kar se pa tiče zaposlovanja moram reči, da ne bi želeli pretiravati, saj ne v začetku. Trenutno imamo v Metliki zaposlene tri delavce, ki delajo na vzorčni dejavnosti in delajo pri investicijskih delih. Zamišljeno je, da formiramo nujno potrebni tim in da ga dopolnujemo po načrtu. V eni izmeni naj bi delalo približno 50 ljudi, se pravi skupaj okrog 100 ljudi. Ko se bo program, in če se bo širil, bomo zaposlovali nove ljudi.

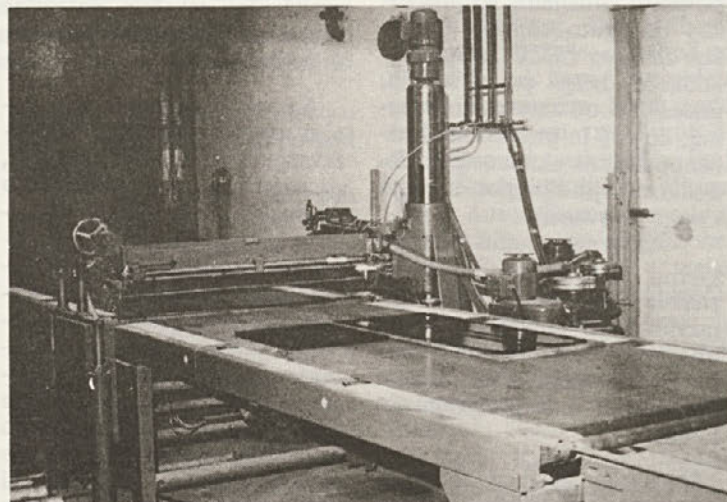
Kot je znano, je Bela krajina področje, kjer izredno veliko ljudi dela v tujini. Že ko smo začeli graditi, smo ugotovili, da je interes metliškega gospodarstva in tudi naš interes, da skrbimo za naše zdomce. Na osnovi tega smo tudi dobili določene kreditne aranžmane. Vendar politiko zapošlovanja določamo skupaj s občinsko skupščino, ker pogoj za uspešno poslovanje je tudi uspešno sodelovanje z vsemi dejavniki v občini.

Osnovna investicija objekta znaša milijardo 700 milijonov st. din. V okviru te kvote smo dobro četrtino namenili za uvozno opremo, glavnino vsote smo porabili za odkup objektov: milijardo 100 milijonov st. din. Nova hala meri 32 x 72 m, kar zneso 2.300 m². Aneks hale je 10 x 32 m v dveh etažah, tako ima celoten objekt v Metliki 3.000 m² površine.

Hala je konstrukcije Togrel, tip Gorica. Novoles že ima tako halo novo sušilnico pri TDP.

Aneks stavbe je opremljen z vsemi pomožnimi objekti: jedilnico, sanitarnimi objekti, garderobami, konferenčno dvorano ter vratarnico. Objekt je 3–4 km od Metlike ob asfaltirani cesti, zraven tovarne Komet in ob železniški progi Metlika–Rosalnica na progi Karlovac – Novo mesto. Objekt stoji na dvorišču Transportno gradbenega podjetja Metlika, od katerega ga je Novoles kupil. Novoles ni imel denarja, da bi od TGP odkupil ostale objekte, ko pa bodo možnosti to dovoljevale, bi jih bilo dobro dokupiti. S tem že računamo in zato so pri gradnji kotlovnice in dovoda vseh virov energije skupni objekti (skupna kotlovnica in pod.), ki bodo v poznejši fazi omogočali koriščenje vseh virov energije tudi v tistem delu objektov, ki sedaj niso Novolesova last.

Ob koncu nam je dipl. inž. Zmago Novak, direktor nelesnega sektorja rekel: „Zastavili smo vse naše moči, da nova tovarna v Metliki ime Novolesa še bolj okrepi. Trdno sem prepričan, da nam bo to tudi uspelo.“

Posnetek iz nove lakirnice v TOZD TSP

O tajnosti ljudske obrambe v TOZD /II/

V prejšnji številki smo vas seznanili, kako varujemo tajnost v razmerah podružabljenosti ljudske obrambe in kako se določa tajnost ljudske obrambe v temeljni organizaciji. Danes vas želimo seznaniti o vlogi in obveznosti posameznih faktorjev v TOZD pri varovanju tajnosti LO, o pomenu družbene samozaščite za varovanje tajnosti ter o posebnih obveznostih in vlogi posameznih organizacij združenega dela.

Varovanje tajnih podatkov ljudske obrambe v TOZD je odvisna od stopnje, v kateri bodo ustvarjalno uporabljeni.

Ti ukrepi načelno obsegajo določitev stopnje tajnosti; začenjanje tajnosti varovalnih ukrepov od trenutka, ko nastane podatek; izbor oseb za delo pri tajnih podatkih; določitev prostorov za hrambo podatkov; ureditev prihajanja v objekte, v katerih so tajni podatki; fizično in tehnično zagotovitev; ureditev načina prenašanja; določitev pogojev, pod katerimi se smejo tajni podatki objavljati; maskiranje in podobne ukrepe.

Za varovanje tajnosti najvišje stopnje se uporabljajo poleg splošnih tudi posebni varstveni ukrepi. To velja za varovanje tajnih podatkov v odnosih s tujimi fizičnimi in pravnimi osebami.

Bistveni elementi, od katerih je v znatni meri odvisna učinkovitost pri varovanju tajnosti, so: odnos odgovornih oseb do te problematike, poznavanje in striktna uporaba predpisov, dobra organizacija, solidno opravljena ocenitev, uporaba sodobnih tehničnih sredstev in maskiranje, pravočasno spoznavanje in odpravljanje pomanjkljivosti in napak, varnostna kultura in podobno.

Krog tistih ljudi, ki smejo biti seznanjeni s tajnimi podatki, se zmanjšuje s povečanjem stopnje zaupljivosti. Čim večja je stopnja tajnosti, tem večje so omejitve, saj bi bile tudi negativne posledice v primeru, če bi bili tajni podatki odkriti, hujše. Toda te omejitve ne smejo iti v škodo kakovosti obrambnih priprav.

Zato je treba za neposredno presojo ugotoviti, ali je treba

dati v konkretnem primeru prednost omejitvi seznanjanja ali pa širšemu seznanjanju ob tveganju, da pride pri tem lahko do odtekanja podatkov. Ta problematika se lahko rešuje tako, da se za posamezne dolžnosti, naloge in delovna mesta v organizacijah združenega dela, ki imajo poseben pomen za ljudsko obrambo, ljudi skrbno izbira. Takšne službe in delovna mesta lahko dopolnjujemo tudi brez razpisa in po posebnih merilih (208. člen zakona o ljudski obrambi).

Velik pomen pri varovanju tajnosti ima ugotavljanje do kakšne mere so tajni podatki odkriti, ugotavljanje vzrokov za odtekanje podatkov in odklanjanje teh vzrokov.

VLOGA IN OBVEZNOSTI POSAMEZNIH FAKTOR- JEV V TOZD PRI VARO- VANJU TAJNOSTI LO

Vsi odgovorni dejavniki v organizaciji združenega dela — delovni ljudje, organi upravljanja, družbenopolitične organizacije, direktor ter strokovne službe morajo glede varnosti in varovanja tajnosti obrambnih priprav prevzeti svoje obveznosti in odgovornosti. Omenjene obveznosti in njihov obseg pa izvirajo iz funkcije, pravic in vloge, ki jih ti dejavniki tudi sicer imajo v organizaciji združenega dela. Na splošno vzeto so te pravice in obveznosti take kot tiste na drugih področjih življenja in dela, z določenimi posebnostmi, ki jih neogibno nalagajo interesi varnosti in obrambe države.

Dobre priprave so pogoj za uspešno opravljanje nalog. Posnetek z vaje Straža 74

Vsak delovni človek oziroma zbor delovnih ljudi obravnava varnostne probleme ljudske obrambe tako kot obravnava in odloča o obrambnih pripravah delovne organizacije na splošno. Da bi lahko določal, mora biti delovni človek obveščen o obrambni problematiki, in sicer v takem obsegu, kolikor mu je potrebno za realno odločanje.

Ponekod še vedno ni razjasnjeno, kaj pomeni biti zadosti obveščen. Zato pri zahtevah po obveščenosti ponekod vztrajajo pri podrobnostih, ki niso bistvene za pregled stanja in sprejemanje odločitev. Dogaja se tudi to, da nekateri posamezniki kot samoupravljalci zahtevajo razne podatke s področja ljudske obrambe le zaradi tega, da bi zadostili svoji osebnim radovednostim. Teh podatkov jim včasih ni mogoče dati zaradi splošnih interesov, saj je izhodišče ustavno načelo, da je treba splošnim interesom dajati prednost pred osebnimi.

So tudi zahteve, da bi obravnavali obrambni načrt javno na zboru delovnih ljudi. Ker gre za enega najbolj zaupnih elementov s področja obrambnih priprav, je v takih primerih priporočljivo, da se prej presodi, kaj bi pridobili s tem, kaj pa izgubili, če bi obrambni načrt

obravnavali javno. Če realno pomislimo, bi od tega imeli več škode kot koristi, saj bi s tem ustvarili pogoje za odtekanje tajnih podatkov. To pa bi na koncu najbolj prizadelo delovnega človeka samega, zato naj se taki ohranijo v tajnosti, da ne pridejo v roke sovražniku, saj bi bile v primeru, če bi jih ta odkril, posledice najhujše prav za delovnega človeka samega.

Kar pa zadeva vsebino obrambnega načrta, bodisi da gre za njegovo celoto ali za nadrobnosti, so delovnim ljudem za to odgovorni organi upravljanja, direktor in strokovne službe.

Če se vsi podatki ne obravnavajo javno pred vsemi delovnimi ljudmi, ne smemo napačno sklepati, da gre za nekakšno nezaupanje. Gre za potrebo zavestnega sprejemanja stališča o nujnosti, da mora pri obrambnih zadevah veljati poseben režim. Temeljno merilo pri seznanjanju s podatki ljudske obrambe naj bi bilo to, da mora vsak človek, organ ali kolektiv poznati tiste elemente in podatke, ki so nujni za njegovo udeležbo pri odločanju, oziroma za to, da bo lahko najbolje razumel in opravil svojo nalogo.

(Se nadaljuje)

Poročila o posojilu za ceste

Akcijo vpisovanja posojila za ceste v naši občini lahko danes ugodno ocenimo. Uspeh akcije, ki je zajela devet desetih zaposlenih občanov, ni le v finančnem učinku. Predvsem je pomembno dejstvo, da so delovni ljudje tako izrazili pripravljenost, da prostovoljno ter iz svojih sredstev prispevajo za hitrejši razvoj tistih skupnih objektov, za katere so neposredno zainteresirani. Kljub temu je treba z nezmanjšano intenzivnostjo voditi akcijo dalje do konca oktobra. Še vedno namreč rezultati kažejo, da ni povsod storjeno vse za vključitev občanov in delovnih organizacij v vrste vpisnikov. Prekoračitev obveznosti, ki jo ima novomeška občina, še ne pomeni, da lahko akcijo končamo. Nasprotno: sredstva, ki jih zbiramo sedaj, nas spodbujajo, da pridobimo prav vse možne vpisnike in tako omogočimo rešitev nekaterih perečih problemov našega cestnega omrežja.

V občini Novo mesto se je danes 19.300 vpisnikov obvezalo prispevati 36.329.723,— din posojila za ceste. Glede na obveznost občine, ki znaša 27.721.034,— din, to pomeni presežek za 31 %. V absolutnem znesku predstavlja višek 8.608.689,— din.

Poglavitni delež k temu so prispevali zaposleni občani v naši občini. 18.262 zaposlenih je prispevalo 29.725.543,— din ali 82 % vsega vpisanega posojila. Večina OZD in TOZD je z vpisom že zaključila, tako da večjih sprememb vpisanega zneska posojila do konca oktobra ne moremo več pričakovati.

Pozivu za vpis posojila v krajevnih skupnostih se je odzvalo 1.018 občanov. Vpisali so 1.556.380,— din ali 37 % predvidenega zneska. Po predvidevanjih naj bi namreč v KS zbrali: kmetje 1.434.000 din, obrtniki in pri njih zaposleni 1.785.000 din ter upokojenci (ocena) 1.000.000 din, skupaj 4.219.000 din.

Od 21 KS sta dve obvestili občinski štab, da je akcija vpisovanja zaključena — KS Uršna sela in KS Birčna vas. Še vedno ne poročajo o vpisu posojila naslednje KS (7): Bela cerkev, Hinje, Mali Slatnik, Orehova, Otočec, Prečna ter Šmarjeta.

KS Otočec je obvestila občinski štab o poteku akcije

vpisovanjaposojila. Štab za izvedbo posojila v KS je organiziral sestanke z občani ter v avgustu mesecu posebne razgovore z upokojenci in obrtniki. Štab meni, da bo vpisovanje uspelo pri obrtnikih in upokojencih, medtem ko bodo planirana sredstva iz katastrskega dohodka le minimalno realizirana.

Vzroki slabega odziva kmetov so predvsem naslednji:

1. iz gospodinjstev tisti, ki so zaposleni, ne želijo še enkrat vpisati posojilo,

2. v nekaterih KS je uveden samoprisevek v višini 2 %

3. lastniki zemljišč morajo poleg samoprisevka dodatno prispevati pri gradnji cest na svojem območju

4. nekatera področja so zajeli potresni sunki in so kmetje sami potrebni pomoči.

Ostale KS niso poslane nikakršnega sporočila o vzrokih zaostajanja oziroma neuspešnosti akcije.

Vsi omenjeni problemi in kot posledica nizek odstotek doseganja obveznosti KS kažejo na to, da je vpisovanje posojila najbolj problematično prav v KS. Dodaten razlog zaostajanja pa je tudi zapleten organizacijsko-tehnični postopek izvedbe vpisovanja in vplačevanja posojila. Izkušnje glede organizacije kažejo, da imajo več uspeha tiste KS, kjer so člani štaba

občane obiskali na domu, in manj tiste, kjer je štab določil enotno vpisno mesto za kmete, obrtnike in upokojence, ki naj bi sami prihajali vpisovat posojilo.

V skupini C je do 7. septembra 21 uporabnikov družbenih sredstev vpisalo posojilo v višini 5.047.800,— din. Po predvidevanjih naj bi TOZD in OZD zbrale 7.923.352,— din posojila. Sedanji prispevek pomeni 64 % predvidenega zneska. Sklep o vpisu posojila bodo 7. septembra sprejele naslednje TOZD in OZD ter o njem tudi pismeno obvestile občinski štab:

Novoteks je sporočil, da ne bodo sklepali o vpisu posojila, ker obveznosti ne bi mogli izpolniti. Labod, Mercator, KGP Novograd, Kovinar ter Bor Dolenjske Toplice še niso sprejeli ustreznega sklepa. Samoupravni organi v teh OZD bodo o posojilu predvidoma razpravljali na prvi naslednji seji.

SKLEPI, UGOTOVITVE IN PRIPOROČILA 3. SEJE OBČINSKEGA ŠTABA ZA IZVEDBO POSOJILA ZA NOVOGRADNJE, REKONSTRUKCIJE IN MODERNIZACIJE MAGISTRALNIH IN REGIONALNIH CEST V SR SLOVENIJI PRI SKUPŠČINI OBČINE NOVO MESTO, KI JE BILA DNE 8. IX. 1976

1. Štab ugotavlja, da je potek akcije vpisovanja posojila v skladu z doslej sprejetimi sklepi štaba.

2. Ugotavljamo, da je na dan 7. 9. 1976 vpisano 36.329.723,— din posojila za ceste ali 131 % predvidenega vpisa. Obveznost občine Novo mesto je 27.721.034,— din, tako znaša višek 8.608.689,— din.

3. Iz osebnih dohodkov zaposlenih je vpisano 29.725.543,— din.

4. Iz dohodka TOZD je vpisano 5.047.800,— din, predvidena obveznost je 7.923.352,— din.

5. Občani v krajevnih skupnostih so vpisali 1.556.380,— din, predvidena obveza je 4.219.000,— din. V obvezi se predvideva obveznost za kmetovalce 1.434.000,— din, za obrtnike in pri njih zaposlene 1.785.000,— din in za upokojence 1.000.000,— din.

Vpisna mesta za vse navedene v krajevnih skupnostih so skupna na krajevnih uradih ali na poštah. Iz poročil štabov v krajevnih skupnostih je razvid-

no, da občani v krajevnih skupnostih ne uporabljajo dovolj navedenih vpisnih mest. Zelo uspešne so tiste krajevske skupnosti, kjer člani štaba obiskujejo kmetovalce, obrtnike in upokojence na domu.

6. Na podlagi navedenega štab ugotavlja, da je akcija vpisovanja posojila v občini Novo mesto uspešna. Za še boljše rezultate pa je potrebno dosledno organizirati akcijo tudi v krajevnih skupnostih in vseh TOZD, kjer ni ustreznih rezultatov.

7. Občinski štab pripravi podrobnejše podatke o akciji vpisovanja posojila za vse TOZD in krajevske skupnosti.

8. Posamezne zadolžitve članov štaba za nadaljnji potek akcije vpisovanja posojila so:

a) Vsi člani občinskega štaba so dolžni poskrbeti za uspešnost akcije vpisovanja posojila iz ostanka dohodka v svojih delovnih sredstvih v OZD, kjer so zaposleni. V primeru neuspešnosti vpisa posojila iz dohodka OZD pomaga pri akciji sekretariat občinskega štaba.

b) Franci Borsan poskrbi za vključitev v akcijo vpisa posojila tistih posameznikov, ki doslej niso opravili svoje obveznosti iz osebnega dohodka.

c) Za uspešnejše nadaljevanje akcije v krajevnih skupnostih so zadolženi: Uroš Dular, Aleš Kulovec in Branko Bambič. Avgust Avbar in Marjan Simič sta odgovorna za uspešnost akcije pri obrtnikih, Jakob Berič in Jože Padovan pa pri upokojencih. Vsi navedeni sami izdelajo načrt akcije, o poteku in uspešnosti pa poročajo občinskemu štabu na naslednji seji.

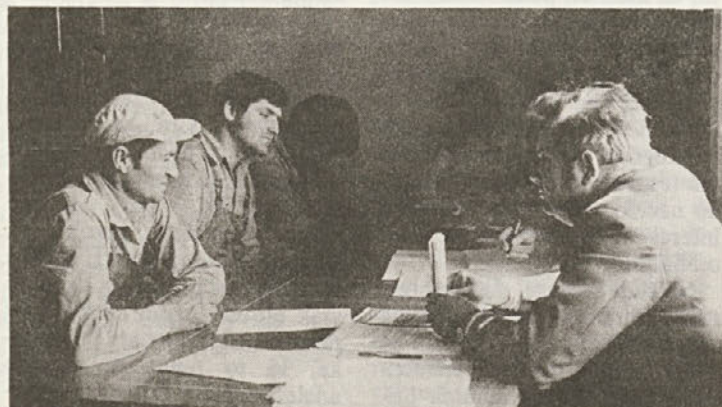
9. Na 68. redni seji predsedstva Gospodarske zbornice Slovenije, ki je bila dne 20. junija 1976, je bilo glede oblikovanja in zbiranja sredstev javnega posojila za ceste sprejeto naslednje priporočilo:

— organizacije združenega dela (TOZD in enovite delovne organizacije) — upravljalci tovornih vozil in avtobusov ter vsi zasebni avtoprevozniki prispevajo za ceste

— 2.500,— din od vozila, a v vsakem primeru najmanj 1,5 % oziroma največ 2,0 % od sredstev za bruto osebne dohodke v letu 1975 od zaposlenih v transportnih dejavnostih.

10. Občinski štab za vpis posojila priporoča pristojnim strokovnim službam pri upravi Skupščine občine Novo mesto, da takoj naroči načrte za rekonstrukcijo in modernizacijo starega mostu čez reko Krko in Ceste herojev.

**PREDSEDNIK
OBČINSKEGA ŠTABA
Jakob Berič l.r.**

Zakon o varstvu pri delu predpisuje, da mora vsak zaposleni v TOZD opraviti preizkus znanja s tega področja. Naš posnetek je iz TOZD TPP, kjer so delavci pokazali dobro poznavanje predpisov s področja varstva pri delu.

Delavske športne igre 76

PLAVANJE

Ženske

50 m prsno do 25 let

	OZD:	Čas:
1. Lampe Marija	Iskra	0.57,6
2. Jakše Majda	Novoles	1.00,0
3. Jakše Branka	Novoles	1.01,6
4. Blažič Renata	Pionir	1.03,0
5. Jakše Ivica	Novoles	1.03,2
6. Mrgole Majda	Pionir	1.04,0
7. Vidrih Irena	Iskra	1.07,6

50 m prsno nad 25 let

1. Šnidaršič Stanka	Novoles	0.55,2
2. Graber Vlasta	Pionir	0.56,1
3. Lažetič Bernarda	IMV	0.58,4
4. Blatnik Danica	Iskra	1.04,2

50 m prosto do 25 let

1. Erbežnik Marija	Novoles	0.54,6
2. Šimunovič Majda	Pionir	0.54,7
3. Gričar Danica	Novoles	1.01,2
4. Pestič Jelena	Iskra	1.05,2
5. Stankovič Nevenka	Pionir	1.07,6
6. Medic Helena	Novoles	1.09,4

50 m prosto nad 25 let

1. Fabjan Mateja	Pionir	1.28,6
------------------	--------	--------

Štafeta 3 x 50 m mešano

I. PIONIR (Šimunovič-Mrgole-Grabar)	2.53,2
II. NOVOLES I. (Erbenik-Jakše M.-Gričar)	2.58,1
III. ISKRA (Turk-Blatnik-Lampe)	3.08,2
IV. NOVOLES II. (Jakše B.-Jakše I.-Šnidaršič)	3.13,6

EKIPNO

I. NOVOLES I. 29-31-45 = 105 točk	29 točk za skup. plasma
II. PIONIR 25-27-49 = 101 točk	25 točk za skup. plasma
III. ISKRA 32-22-42 = 96 točk	22 točk za skup. plasma
IV. NOVOLES II. 25-24-40 = 89 točk	20 točk za skup. plasma

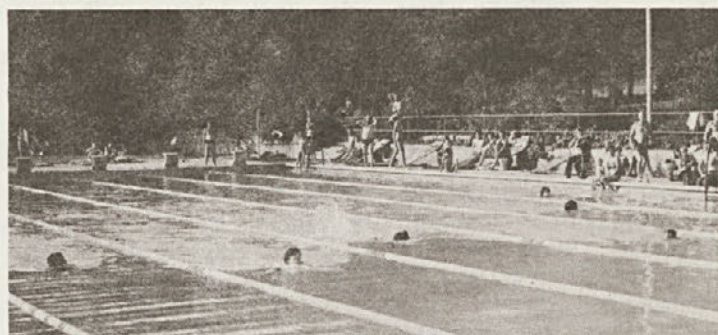
Moški

50 m prsno nad 35 let

1. ing. Lapajne Rado	Gozd. gospodarstvo	0.42,0
2.-3. Krasko Ivan Vidmar Slavko	Novoles	0.42,2
3. Bele Leon	Novoles	0.46,2
4. Dipalo Pajo	IMV	0.48,8
5. Bučar Drago	Iskra	0.50,0
6. Jamnik Ciril	IMV	0.51,0
7. Božič Martin	Iskra	0.52,0
8. Gerbec Željko	Pionir	1.10,0

50 m prsno do 35 let

1. Hiti Viktor	Novomontaža	0.40,1
2. Bencik Bojan	Novoles	0.41,0
3. Turk Joe	IMV	0.42,0
4. Kavšek Štefan	Novomontaža	0.42,4
5. Murn Jože	Pionir	0.43,0
6. Sečen Toni	IMV	0.43,4
7. Belavič Matija	Novoteks	0.43,7
8. Boškovič Damir	Novoles	0.44,1
9. Šepetavc Boris	Novoteks	0.47,0
10. Prizmič Zdenko	UJV	0.48,0
11. Zupančič Matjaž	Iskra	0.48,0

Posnetek s tekmovanja plavalcev v Dolenjskih Toplicah

12. Kranjc Vili	UJV	0.48,4
13. Majzek Jože	Novoles	0.49,6
14. Kastelic Darko	Iskra	0.50,2
15. Štanc Brane	Iskra	0.54,2
16. Šenica Andrej	UJV	1.04,6

50 m prosto do 35 let

1. Červ Zdravko	UJV	0.30,0
2. Dular Zdene	Novoles	0.31,4
3. Leskovšek Vlado	Novomontaža	0.32,6
4. Špilar Boštjan	Novoles	0.32,7
5. Perko Jože	UJV	0.33,3
6. Šuštaršič Rade	Novomontaža	0.33,4
7. Vovk Boris	Novoles	0.33,7
8. Jurca Andrej	IMV	0.33,8
9. Šnidaršič Jadranko	Novoles	0.35,0
10. Pavlin Boris	UJV	0.36,1
11. Mitag Brane	Novoles	0.36,9
12. Paunovič Anton	Dominvest	0.37,0
13. Porenta Gorazd	Dominvest	0.38,0
14. Doljak Edvard	UJV	0.39,2
15. Vidmar Zlatko	Iskra	0.40,9
16. Križmančič Vinko	Dominvest	0.41,6
17. Kastrevc Roman	IMV	0.41,6
18. Radovanovič Milan	IMV	0.44,0
19. Ilc Ciril	Iskra	0.45,0
20. Kralj Joe	Novoteks	0.52,8

Štafeta 4 x 50 m mešano

I. NOVOLES I. (Dular-Bencik-Vovk-Boškovič)	2.31,4
II. NOVOMONTAŽA (Kavšek-Šuštaršič-Hiti-Leskovšek)	2.31,6
III. NOVOLES II. (Šnidaršič-Vidmar-Špilar-Krasko)	2.38,9
IV. UJV (Perko-Pavlin-Prizmič-Červ)	2.39,3
V. IMV (Sečen-Dipalo-Turk-Jurca)	2.45,6
VI. PIONIR (Koncilja-Leban-Murn-Kranjc)	3.02,4
7. ISKRA (Zupančič-Ilc-Bučar-Vidmar)	3.04,8

EKIPNO

I. NOVOLES I. 37-28-41-36-52 = 194 točk	32 točk za skup. plasma
II. NOVOMONTAŽA 41-32-38-34-48 = 193 točk	28 točk za skup. plasma
III. UJV 26-24-45-35-43 = 173 točk	25 točk za skup. plasma
IV. NOVOLES II. 29-26-33-31-45 = 164 točk	—
V. IMV 34-30-32-23-42 = 161 točk	23 točk za skup. plasma
VI. PIONIR 31-20-25-23-41 = 150 točk	22 točk za skup. plasma
VII. ISKRA 25-22-25-21-40 = 133 točk	21 točk za skup. plasma
VIII. NOVOTEKS 29-27-20-- = 76 točk	20 točk za skup. plasma

Nov tečaj za PK

V našem glasilu smo že poročali, da bo letošnji jesen tečaj za polkvalifikacijo v lesarstvu z eksterno veljavo. Ta tečaj se je začel v ponedeljek, 25. 10. 1976, ob 14.30. Prvega dne smo se v uvodnem razgovoru dogovorili za način dela in potek celotnega tečaja.

Potrebno je poudariti, da smo imeli pred začetkom določene težave, ki pa smo jih v glavnem uspešno premagali. Naj naštejemo samo nekatere:

- morali smo rešiti vprašanje časa predavanja, ki bi najbolj ustrezal vsem prijavljenim,

- upoštevati želje in možnosti glede načina prihajanja na predavanja;

- morali smo se dogovoriti za intervalni način pouka.

Kljub težavam se je pouk le začel. Uvodnega razgovora se je udeležil tudi ravnatelj poklicne lesne šole iz Škofje Loke tov. Feliks Ježek, ki bo vodil pedagoški nadzor nad tečajem.

Tov. Ježek je tečajnikom govoril o pomenu in potrebi izobraževanja ter o načinu nadaljnega izpopolnjevanja in izobraževanja ob delu. Ob koncu razgovora je izrazil željo, da se število prisotnih tečajnikov do konca te izobraževalne akcije ne bi zmanjšalo in da bi prijavljeni uspešno končali tečaj.

Potrebno je poudariti, da bodo morali vsi prijavljeni žrtvovati precej svojega prostega časa, zato je prav, da to njihovo odločitev javno pohvalimo in zapišemo njihova imena v našem glasilu:

Prvega predavanja so se udeležili: iz TPP: Lojk Fran,

ZAHVALA

Ob izgubi drage mame Frančiške Marinčič iz Rebrja pri Žužemberku se iskreno zahvaljujem kolektivu in sindikalni podružnici TOZD TSP, sodelavcem za podarjene vence, denarno pomoč in izraženo sožalje ob smrti moje drage mame. Posebna zahvala Janezu Novincu in Danici Rodič.

Žalujoča hčerka
PAVLA

Ureja uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik: Ivan KRASKO. Izdaja Lesni kombinat „NOVOLES“ v Straži pri Novem mestu. Naklada 2000 izvodov. Stavek, filmi in montaža ČZP DOLENJSKI LIST. Tisk: KNJIGOTISK Novo mesto.

Rozman Kristina, Selak Jože, Srebrnjak Martin, Tramte Stanislav, Turk Jože; iz TSP: Drag Janez, Lavrič Danilo, Longar Stane, Špelič Franc; iz TDP: Gnidovec Jožica, Jaklič Slavka, Terek Ivan, Gorenčič Alojz, Kocmut Ludvik, Majer Zvone, Pavček Alojz, Petan Darko, Samsa Danica, Šmajdek Albert, Zupančič Cveto; iz žage Straža: Androvič Salko, Legan Marija, Novak Jože in Župevc Franc.

Prepričan sem, da bodo pri svoji odločitvi, da končajo tečaj za PK v lesarstvu, vztrajali do konca.

V imenu službe izobraževanja in v svojem imenu jim želim kar največ uspeha.

Org. izobraževanja
VANJA KASTELIC

JUBILEJNI JESENSKI ZAGREBŠKI VELESEJEM

Letos praznuje zagrebški velesejem 65-letnico moderne sejemске tradicije in obenem 20-letnico nove (sedanje) lokacije na desnem bregu Save v južnem delu mesta. Na letošnjem sejmu je razstavljalo 6.310 razstavljavcev, od tega 1310 domačih in 5.000 tujih, ki so na 285.000 m² razstavnih površin razstavili več kot 300.000 izdelkov. Seveda dajo teži nekemu sejmu obiski poslovnih ljudi in sklenjene kupčije. Ker je novi način poslovanja že vpeljan, ni presenečenje, da je sejem obiskalo 100.000 poslovnih ljudi iz tujine. Ta številka in osnovni podatki o sejmu nam dajo občutek utripa — to pa je „poslovni duh“ prireditve.

Jugoslovansko gospodarstvo se je predstavilo v vseh panogah gospodarstva. Pohištvena industrija je pokazala celotni asortiment svojih proizvodov. Razlika med slovenskim pohištvom in pohištvom iz drugih republik je izredno majhna, teko rekoč neopazna, tako v designu, kot v kvaliteti. Razlika se je začela zmanjševati približno pred tremi leti in je bila letos izredno majhna.

Tudi tržna situacija je taka, da so vsi razstavljalci prodali svoje proizvode, kar kaže, da je situacija na tržišču bistveno drugačna, kot letos spomladi. Unilesov nastop je bil precej medel. Razstavljene so bile že znane stvari. Novoles je razstavljal stilno pohištvo TSP in TVP, Como, Nancy in Paris. Zato lahko pričakujemo, da bodo na beograjskem sejmu proizvajalci predstavili svoja presenečenja, ki so jih verjetno pustili za ta tradicionalni sejem pohištva.

MARTA RAČEČIČ
dipl. inž. arh.

Dvanajstega oktobra je bila v Novolesu na obisku delegacija članic socialdemokratske stranke Nemčije iz mesta Furtha. Gostje so si ogledale tovarno vezanih plošč, drobno pohištvo in tovarno stilnega pohištva. Po končanem ogledu so se ogostje pogovarjale o gospodarskih, socialnih in političnih vprašanjih.

Razen Novolesa in Krke so si članice SPD ogledale še Belo krajino, Ljubljano, Bazo 20, Kumrovec, Trebnje in Grosuplje.

Na sliki: članice SPD iz Furtha si ogledujejo proizvodnjo v Novolesu. (Foto: I. Krasko)

V juliju mesecu smo dobili nov kamion znamke ROMAN, ki ima nosilnost 10 ton. V naših delavnicah smo potem izdelali kason in montirali dvigalo Jonsered 6 t/m. Tako ima tudi Novoles svoje vozilo za nakladanje in prenos hlodovine.

Gasilsko društvo iz Novega mesta letos proslavlja pomemben jubilej — sto let obstoja. Novomeški gasilci so praznovanje jubileja zaključili v nedeljo, 10. oktobra, z veliko parado in zborovanjem pred gasilskim domom v Ločni. Na paradi so sodelovale vse poklicne enote iz Dolenjske in vaška gasilska društva. Slavnostnega spreveda se je udeležila tudi gasilska enota Novolesa.

Na sliki: slavnostni sprevod skozi mesto. (Foto: I. Krasko)

ZAHVALA

Ob smrti mojega očeta Jožeta Turka, se zahvaljujem sindikalni organizaciji TOZD TES, ter sodelavkam obrata družbene prehrane za podarjene vence in izrečeno sožalje.

JOŽE TURK